
ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ « НЕОФИТ РИЛСКИ» - БЛАГОЕВГРАД
ПРАВНО - ИСТОРИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ПУБЛИЧНОПРАВНИ НАУКИ ПУБЛИЧЕН МЕНИДЖМЪНТ“

До Доц. д-р Димитрина Стефанова

Председател на Научно жури, назначено със заповед № 2477 от 04.10.2013г .

на Ректора на ЮЗУ „Н.Рилски”, Благоевград

С Т А Н О В И Щ Е

От: доц. д-р Мирослава Пейчева, УНСС- София, Катедра “Човешки ресурси и социална защита”, научна специалност “Икономика и организация на труда”

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство”

Автор на дисертационния труд: **Олга Иванова Чорбаджийска**

Тема на дисертационния труд: "Управление на стреса и конфликтите в организациите от публичния сектор”.

Научен ръководител: доц. д-р **доц. д-р Валентин Пенчев Василев**

1. Информация за дисертанта и обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертантката Олга Иванова Чорбаджийска е докторант на самостоятелна подготовка към катедра “Публичноправни науки и публичен мениджмънт” при Правно-историческия факултет на ЮЗУ “Неофит Рилски”-Благоевград.

Дисертационният труд на тема „ **УПРАВЛЕНИЕ НА СТРЕСА И КОНФЛИКТИТЕ В ОРГАНИЗАЦИИТЕ ОТ ПУБЛИЧНИЯ СЕКТОР**„ е в обем 247 страници. Състои се от увод, три глави, заключение, използвана литература и приложения. В посочената библиография са включени: 80 литературни източници на български език, 109 на чужд език, 12 закони, вътрешни правила, анализи, методики, директиви и др., 9 интернет страници. В труда са включени 3 схеми и 1 таблица.

Темата на дисертационния труд е подходящо избрана , актуална и е дисертабилна. Основната цел и задачите на дисертационния труд са ясно, точно и конкретно формулирани. В хода на изследването докторантката показва много добра теоретична подготовка.

2. Анализ и оценка на научните резултати и приноси на кандидата

Дисертационния труд е представен в логическа последователност както следва: В глава първа са анализирани теоретичните аспекти на стреса. Глава втора съдържа анализ на управлението на конфликтите в публичните организации. В глава трета са разработени добри практики за управление на стреса и конфликтите в общинските администрации.

В глава първа е направен основен анализ на същността на понятието „стрес“. Изследвано е влиянието на стреса върху постиженията на хората. Анализирани са стресорите в трудовата среда, симптомите на стреса на работното място, видовете стрес, нивата на стреса на работното място, ефектите от стреса, бърнаут и бораут ефекти. Добро впечатление прави подхода на докторантката не само да индикира и да анализира проблемите свързани със стреса, но и да представя научни теории, които предлагат решения за справяне с него. Положително трябва да се оценят и представените от докторантката възможности за превенция на стреса, предотвратяване на бърнаут и бораут в публичните организации.

Представеният в глава първа анализ се откроява със задълбоченост и с богато разнообразие на научни теории.

В глава втора на дисертационния труд е направен анализ на управлението на конфликтите в публичните организации. Изследвани са: понятието „конфликтология“ , обекта и предмета на конфликтологията, видовете конфликти, причините за пораждаване на конфликти в публичните организации. Специално внимание е отделено на научните проблеми, които са свързани с бъдещето развитие на конфликтологията в РБългария, както и на подходите за справяне с конфликтите. В тази глава

докторантката представя и възможностите за превенция на конфликтите в публичните организации.

Глава трета на дисертационния труд е посветена на добрите практики за управление на стреса и конфликтите в общинските администрации. Представени са: вътрешно организационните правила за превенция и преодоляване на конфликтите в общинските администрации, методиката за оценка на риска от стрес и дистрес в общинските администрации, възможностите за противодействие на стреса и дистреса в общинските администрации, анализирани са причините за възникване на предконфликтни ситуации. Специално внимание е отделено на емоционалната интелигентност като инструмент за управление на стресовите и конфликтите в общинските администрации. Темата за емоционалната интелигентност, която е представена на (с.166 -175) от дисертационния труд е разгледана изчерпателно от гледна точка на съдържание на понятието. При наличие на интерес, в бъдеще, докторантката може да изследва и равнището на емоционалната интелигентност на ръководителите и служителите в общинските администрации на РБългария.

Основният извод, който може да се направи е, че Олга Иванова Чорбаджийска притежава качества за извършване на теоретични и практически изследвания. Представеният научен труд се отличава със задълбоченост, с конкретни знания, както теоретични, така и практически за изследване на проблемите и за търсене на възможности за тяхното разрешаване. Изключително добро впечатление прави извеждането на конкретни изводи по анализираните проблеми след всяка от основните глави на дисертационния труд.

Смятам, че приносите са коректно формулирани и отразяват постиженията на научния труд. По своя характер те са научно-приложни и има основание да се твърди, че могат да бъдат използвани в практиката.

Към докторантката може да се отправи препоръка и в бъдеще да продължи изследванията на проблемите на стреса и конфликтологията, връзката им с прозиводителността на труда и удовлетворението на потребителите на услугите на общинските администрации.

По време на защитата докторантката е добре да отговори на следните въпроси:

1. Съществува ли съответствие и в какво се изразява, между изискванията на Рамковата директива (представена на стр.75 от дисертационния труд) и съдържанието на предложените вътрешно организационните правила за превенция и преодоляване на стресовите и конфликтите в общинските администрации ?
2. Кои (според докторантката) са трите най-добри практики за управление на стреса ?

3. Оценка на автореферата и публикациите по дисертацията

Авторефератът в обем от 32 /тридесет и две/ страници представя синтезирано съдържанието на дисертационния труд и съдържа всички необходими атрибути. В автореферата достатъчно пълно и адекватно са представени съдържанието и резултатите от научното изследване.

Представеният списък от докторантката съдържа 7 самостоятелни и в съавторство публикации, които са свързани с темата на дисертацията и

показва, че е осигурена необходимата публичност на целия изследователски процес във връзка с разглежданата проблематика.

4. Заключение

Изложеното в рецензията за актуалността и значимостта на изследваната проблематика , както и за направените от докторантката конкретни предложения и описаните приноси моменти ми дават основание с убеденост да дам положителна оценка на дисертационния труд и да предложа на уважаемите членове на Научното жури на основание Закона за развитието на академичния състав в Република България да подкрепят присъждането на образователната и научна степен „доктор“ на **Олга Иванова Чорбаджийска** по научната специалност “Организация и управление извън сферата на материалното производство”.

17 октомври 2013 г.

доц. д-р Мирослава Пейчева